

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

ZP-KNPS.431.1.20.2021.SG

Wrocław, dnia 24 września 2021 r.

Pani
Stefania Tilgner
Kierownik
Zakładu Opiekuńczo-Rehabilitacyjnego
„Sofija&Aleksander”
w Gromadce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 5-6 lipca 2021 r. na podstawie art. 22 ust. 10 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) zwanej dalej „ustawą”, zespół kontrolerów: Sylwia Geppert, inspektor wojewódzki (przewodnicząca kontroli) oraz Anna Łata, inspektor wojewódzki (kontroler), przeprowadził kontrolę kompleksową Zakładu Opiekuńczo-Rehabilitacyjnego „Sofija&Aleksander”, ul. 11 Listopada 82, 59-706 Gromadka, zwanego dalej również „Placówką”, „Jednostką”, „Domem”.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24 czerwca 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półroczu 2021 r. Działalność Jednostki została oceniona pod kątem standardu wynikającego z art. 68 i art. 68 a - ustawy o pomocy społecznej.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do dnia 5 lipca 2021 r.

W okresie objętym kontrolą Kierownikiem Placówki była Pani Stefania Tilgner, zwana dalej również „Właścicielką”, odpowiedzialna za realizację zadań podlegających kontroli.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w trakcie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 17 sierpnia 2021 r. przez Panią Stefanię Tilgner - Kierownika Jednostki.

Na podstawie czynności kontrolnych ustalono, że liczba mieszkańców przebywających w dniu kontroli w Placówce nie przekraczała ilości miejsc określonej w decyzji Wojewody Dolnośląskiego z dnia z dnia 23 grudnia 2015 r. Nr ZP-KNPS.9423.1.22.2015.EP.

Budynek Jednostki i jego otoczenie pozbawione są barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, co jest zgodne z art. 68 ust. 4 pkt 1 ustawy.

Ogółem Placówka dysponuje 22 miejscami w 10 pokojach mieszkalnych znajdujących się na I i II piętrze tj. w 2 pokojach jednoosobowych, 4 pokojach dwuosobowych i 4 pokojach trzyosobowych. Pokoje wyposażono zgodnie ze standardem określonym w art. 68 ust. 4 pkt 3 lit. c ustawy, metraż nie budził zastrzeżeń.

W obiekcie znajdowały się pomieszczenia, o których mowa w art. 68 ust. 5 ustawy. Liczba łazienek spełniała normę wyznaczoną przepisami, tj. jedna łazienka dla nie więcej niż pięciu osób i jedna toaleta dla nie więcej niż czterech osób. Pomieszczenia sanitarne były wyposażone w uchwyty ułatwiające osobom niepełnosprawnym korzystanie z tych pomieszczeń, co jest zgodne z art. 68 ust. 5 pkt 3 ustawy.

Organizacja wyżywienia w Placówce spełniała standard określony w art. 68 ust. 6 pkt 1,3 i 4 ustawy. Placówka zapewniała 4 posiłki dziennie, tj. śniadanie, obiad, podwieczorek oraz kolację, a także posiłki dietetyczne, jeśli zleci takie lekarz. Pensjonariuszom zapewniono dostęp do posiłków i napoi przez całą dobę podawanych na życzenie, oraz możliwość spożywania posiłków w pokoju, jak również karmienia. Kolacja podawana była o godzinie 17⁰⁰, co jest niezgodne z art. 68 ust. 6 pkt 2 ustawy, który mówi, że ostatni posiłek nie powinien być podawany wcześniej niż o godz. 18⁰⁰.

Ustalenia kontroli kompleksowej wykazały, że mieszkańcy Jednostki mieli zapewnioną stałą opiekę, a personel opiekuńczy udzielał im pomocy w czynnościach dnia codziennego, co jest zgodne z art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz ust. 3 pkt 1 ustawy. W zakresie zaopatrzenia w środki higieny osobistej ustalono, że Placówka zapewnia mieszkańcom papier toaletowy oraz mydło, szampon, żel pod prysznic i pianki do kąpieli, środki do golenia. Pozostałe środki higieny osobistej oraz kosmetyki zabezpieczają rodziny mieszkańców. Stan higieniczny oraz czystość ubioru i pościeli pensjonariuszy nie budziły zastrzeżeń.

Jednostka generalnie nie zakupuje odzieży mieszkańcom, realizują to rodziny mieszkańców, którym Placówka zgłasza braki i potrzeby w tym zakresie. W przypadku pilnej potrzeby doposażenia mieszkańców, Dom w porozumieniu z ich rodzinami zakupuje potrzebne rzeczy tj. odzież, obuwie czy bieliznę, co gwarantuje standard określony w art. 68 ust. 3 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

Jednostka zapewniała podopiecznym pielęgnację w chorobie oraz pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, co spełnia wymóg art. 68 ust. 3 pkt 4 ustawy. Lekarz pierwszego kontaktu przyjmował pensjonariuszy w Przychodni POZ, oraz na terenie Placówki w ramach wizyt domowych jeśli była taka potrzeba. W nagłych przypadkach wzywano pogotowie ratunkowe. Ponadto Placówka udzielała mieszkańcom pomocy w dotarciu do specjalistów oraz na badania diagnostyczne.

W myśl art. 68 ust. 3 pkt 2 ustawy Placówka, w ramach usług opiekuńczych, organizowała czas wolny mieszkańców. Za organizację czasu wolnego mieszkańców odpowiada opiekunka pracująca danego dnia. W toku kontroli uzyskano informacje, że w ramach terapii mieszkańcy biorą udział w zajęciach plastycznych, terapii muzycznej, zajęciach ćwiczących pamięć, jak również spędzają czas przy grach planszowych, grają w karty, szachy, bawią się we wspólne rozwiązywanie rebusów i krzyżówek. Mieszkańcy mają również dostęp do telewizora umieszczonego w pomieszczeniach dziennego pobytu oraz w niektórych pokojach. Ponadto mieszkańcy w wolnym czasie korzystają z rekreacji na świeżym powietrzu w formie wyjścia na ogród. Obchodzone były święta wynikające z kalendarza liturgicznego i spotkania okolicznościowe, a także umożliwiano udział mieszkańców w praktykach religijnych, w szczególności sposób celebrowane były urodziny mieszkańców. Jednostka, zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. e, zapewniała pensjonariuszom kontakt z otoczeniem, mieszkańcy utrzymywali kontakty z rodzinami i opiekunami.

W toku kontroli przeprowadzono rozmowy z 3 mieszkańcami Domu. Ustalono, że sposób świadczenia usług w Placówce uwzględniał stan zdrowia, sprawność fizyczną i intelektualną, indywidualne potrzeby i możliwości mieszkańców. Mieszkańcy nie wnosili uwag świadczących o braku poszanowania prawa do godności, wolności, intymności i poczucia bezpieczeństwa, co spełnia warunki określone w art. 68 ust. 2 ustawy, jednakże podczas oględzin budynku stwierdzono, że w każdym pokoju mieszkalnym zamontowana jest kamera (wg oświadczenia Właścicielki Placówki bez dźwięku), centrala systemu znajduje się na parterze w gabinecie hydroterapii. Z informacji uzyskanych od Właścicielki wynikało, że spowodowane jest to troską o mieszkańca i potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa osobom mieszkającym w Jednostce, jak i jej pracownikom. W ocenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej nie ma przeciwwskazań do montażu monitoringu w miejscach ogólnodostępnych, przeznaczonych do wspólnego użytkowania, w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom domu. Wątpliwości budzi instalacja kamer w pomieszczeniach, które powinny zapewnić szczególną intymność i poszanowanie prywatności, takich jak pokoje mieszkalne. Zastosowanie przedmiotowego środka wymagałoby w tym przypadku bezwzględnej pisemnej zgody osób korzystających z pokoju mieszkalnego na rejestrację obrazu.

Prowadzono dokumentację osób przebywających w Placówce, która zawierała umowy o świadczenie usług, co jest zgodne z art. 68 a pkt 1 lit. a ustawy. Umowy podpisane były jednak nie przez mieszkańców a zleceniodawcę, najczęściej krewnego mieszkańca. Powinno dążyć się do podpisywania umów o świadczenie usług w Placówce również przez mieszkańców. Szczegółowa dokumentacja zawierała dane identyfikacyjne osób przebywających w Placówce, informacje dotyczące ich stanu zdrowia oraz dane kontaktowe osób przez nich wskazanych, co spełnia wymóg art. 68 a pkt 1 lit. b i c ustawy.

W jednym przypadku w aktach całkowicie ubezwłasnowolnionego mieszkańca brak było postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w placówce zgodnie z art. 68 a ust.1 lit. f ustawy o pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą nie prowadzono ewidencji przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie Placówki. Ustalono, że Jednostka nie prowadziła także ewidencji przypadków stosowania na terenie Placówki przymusu bezpośredniego. Właścicielka Placówki poinformowała, że nie prowadzi się takiego rejestru, gdyż nie stosuje się przymusu. Brak powyższych ewidencji uchybia zapisom art. 68 a pkt 1 lit. d ustawy.

W toku kontroli ustalono, że przed wejściem, na budynku znajdowała się tablica informacyjna z nazwą Domu i adresem, danymi o rodzaju posiadanego zezwolenia, oraz numerze wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Wewnątrz budynku na tablicy ogłoszeń przy wejściu znajdowała się informacja dotycząca zakresu działalności prowadzonej w Placówce oraz o podmiocie prowadzącym Placówkę, w tym informacja o siedzibie lub miejscu zamieszkania (kserokopia Decyzji o zezwoleniu), co jest zgodne z art. 68 a pkt 2 i pkt 3 ustawy.

Nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli:

1. Kolacja podawana była o godzinie 17⁰⁰.
2. Podczas oględzin budynku stwierdzono, że w każdym pokoju mieszkalnym zamontowana jest kamera.
3. W jednym przypadku w aktach całkowicie ubezwłasnowolnionego mieszkańca brak było postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w Placówce.
4. W jednostce nie prowadzono ewidencji przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie Placówki oraz ewidencji przypadków stosowania na terenie Jednostki przymusu bezpośredniego.

Na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) wydaje się następujące zalecenie pokontrolne wynikające ze stwierdzonych nieprawidłowości:

Ad. 1.

Kolację podawać mieszkańcom nie wcześniej niż o godzinie 18⁰⁰.

Podstawa prawna: art. 68 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.)

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

Ad. 2.

Należy usunąć kamery monitoringu z pokoi mieszkalnych, tak aby zagwarantować mieszkańcom poszanowanie prawa do intymności. W przypadku konieczności pozostawienia kamer z uwagi na bezpieczeństwo mieszkańca, należy uzyskać bezwzględną pisemną zgodę osób korzystających z pokoju mieszkalnego na rejestrację obrazu.

Podstawa prawna: art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.)

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

Ad. 3.

W każdym przypadku uzupełnić akta mieszkańca całkowicie ubezwłasnowolnionego o postanowienie sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w Placówce.

Podstawa prawna: art. 68 a ust.1 lit. f ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.)

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

Ad. 4.

Założyć i prowadzić ewidencję przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie placówki, ze wskazaniem daty i zakresu tych świadczeń oraz danych świadczeniodawcy udzielającego świadczeń zdrowotnych, jak również ewidencję przypadków stosowania na terenie Placówki przymusu bezpośredniego.

Podstawa prawna: art. 68a ust. 1 lit. d tiret 3 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.)

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we

Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty trzymywania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej